

Test EPQ, versions i característiques.

Dins de la psicologia dels test, les teories factorials de la personalitat fan servir l'anàlisi factorial com estadística per a identificar les dimensions bàsiques que configuren l'estructura de la personalitat. HJ Eysenck, defensa que no és possible la ciència de l'individu sinó de les diferències entre els individus en característiques compartides en diferent mesura per tots els membres d'una espècie, que s'aïllen en l'anàlisi factorial.

La seva teoria tridimensional de la personalitat forma part de la perspectiva biològica, perspectiva que es centra en l'estudi de la influència de determinades estructures biològiques sobre la conducta humana i des de la que s'han format els anomenats models factorials biològics de la personalitat. Milloren la perspectiva lèxica (l'altre possible) en que a més de descriure, permeten també una fase explicativa, causal, de les diferències individuals, i permetent predir el comportament a través de l'anàlisi factorial dels trets conjuntament amb els seus fonaments biològics i l'aprenentatge fruit de la pràctica social. Un test com aquest és útil per detectar problemes de conducta, orientació professional, selecció, promoció...

Eysenck proposa una organització jeràrquica per resoldre el problema descriptiu dels fenòmens recollits en el terme personalitat, estructurada en quatre nivells d'anàlisi diferenciats pel grau d'abstracció des del que descriuen el comportament:

El més bàsic de les respostes específiques, reaccions emocionals, cognitives o conatives puntuals de l'individu en una situació determinada que poden ésser o no característiques del subjecte.

El segon nivell, o hàbits de resposta que caracteritzen al subjecte en situacions determinades i que el caracteritzen.

El tercer nivell, els trets o factors primaris són organitzacions segons les intercorrelacions de l'anàlisi factorial dels hàbits de conducta que determinen una disposició regular i persistent de la nostra conducta en diferents situacions.

En el nivell més alts de la jerarquia estan els tipus o factors de segon ordre, o dimensions de personalitat, que sorgeixen de la interrelació dels trets i que haurien de ser independents entre si: l'Extraversió (E), el Neuroticisme (N) i el Psicoticisme (P). Són aquestes les que estudia la versió reduïda del test de personalitat d'Eysenck a través de l'avaluació dels seus trets primordials.

Tots els investigadors estan d'acord en que una mida combinada de trets i tipus proporciona major informació que qualsevol de les dues mides per separat, informació que millora si, a més, les mides obtingudes de la administració d'aquest qüestionari poden fonamentar-se en una teoria explicativa-causal que permeti establir prediccions sobre el comportament de la persona avaluada. En el desenvolupament d'aquestes dimensions o factors bipolars, Eysenck va definir primer el model neuroticisme - estabilitat, basat en les dues primeres dimensions aïllades. Alguns dels seus trets o factors de primer ordre eren:

ESTABILITAT EMOCIONAL(estable , tranquil, impertorbable) vs **NEUROTICISME** (insomni, canvis d'humor, intranquil·litat, excitabilitat, sentiment d'inferioritat, dependència dels altres, ansietat, depressió, sentiments de culpabilitat, baixa auto - estima, tensió, irracionalitat, timidesa, tristesa i emotivitat)

EXTRAVERSIÓ (sociabilitat , impulsivitat, activitat , despreocupació, gust per la vida – vitalitat- , alegria, persona necessitada de estimulació externa, cerca de sensacions, no es deixa condicionar, aprèn amb més dificultat i oblida abans, dogmatisme, , despreocupació, dominància, surgència i gust per les aventures) vs **INTROVERSIÓ** (reservades, es deixen condicionar, aprenen més ràpidament, tenen pors, tenen ansietat, discrets, amb reaccions d'evitació, disfruta amb el que fa sol).

Una puntuació per sobre de la meitat en la primera dimensió ens indica (i a més elevada sigui més ho representarà) una personalitat aprensiva i ansiosa així com inestable, d'humor deprimat, trist i emotiva. Són persones, a més, amb una baixa autoestima. D'altra banda els que puntuen per sota són persones relaxades, poc ansioses i bastant estables, no acostumen a estar deprimides ni tenir sentiments de culpa. Són persones amb autoestima alta.

En la dimensió d'extraversió, una puntuació alta indica una persona sociable, vivaç, activa. Son persones més aventureres i que cerquen sensacions noves. En ocasions poden ser despreocupades i dominants. Puntuacions baixes representen persones poc sociables (el que no té perquè ser negatiu), de vegades tímides. Aquestes persones no busquen noves experiències ni els hi agraden les sensacions fortes.

Aquestes dimensions resulten coherents amb les tipologies de personalitat proposades des d'antic. Els quatre quadrants de l'espai bidimensional d'Eysenck aquí recollits, correspondrien als quatre temperaments hipocràtics i perfeccionarien les dues dimensions wundianes

Més endavant, va introduir una tercera dimensió, formant el model definitiu o sistema PEN:

REALISME o control d'impulsos (Ajustada socialment) vs **PSICOTICISME** (persona solitària, egocentrista, els demés li molesten, caràcter antisocial, desagradable, no s'adapta, cruel, inhumana, no té sentiment ni empatia, insensible, agressivitat, fredor, impersonalitat, impulsivitat, falta de creativitat e incommovilidad)

Pel que fa a la composició del test, a la versió original de l'EPP es medeixen 21 trets primaris (set per cada dimensió) a través d'escala de 20 ítems cada una més una escala addicional (L) d'igual extensió (20 ítems) que valora el nivell de mendacitat, grau de falsedat en les respostes o escala de dissimul / conformitat.

Les instruccions que es donen en el moment d'iniciar el test, són similars a: Ha de respondre a la pregunta amb un sí ó un no. No hi han respostes correctes ni incorrectes, ni preguntes amb trampa. S'ha de ser completament sincer i contestar ràpidament, sense pensar l'amplitud exacta de cada pregunta.

Validacions i comparacions

Respecte a la validació del test, s'ha pogut constatar que les propietats psicometricues de cada escala són satisfactòries (coeficients alfa de Cronbach superiors a 0.7) i l'anàlisi de l'estructura factorial reproduceix les tres dimensions proposades, però la prova resulta massa llarga: 440 ítems. Per això Eysenck, Wilson y Jackson (1996) van desenvolupar la versió reduïda (SF per Short Form) de 200 ítems en la que cada tipus és valorat pels tres trets primaris que millor el defineixen. Aquesta versió reduïda esta constituïda per 9 (3*3) escales de personalitat, de vint ítems cadascuna, més una escala de mendacitat d'igual extensió.

Aquesta versió posa de manifest diferències significatives en funció del gènere, que concorden amb les dades existents a la literatura i amb la idea defensada per Eysenck de que les dones puntuen més alt en neurocitisme: les dones puntuen més alt en les escales d'activitat (E2) i ansietat (N1).

En treballs realitzats sobre la versió reduïda (EPQ-RA) de 6 ítems per escala, de manera que consta de 24 ítems que avaluen les tres dimensions (E, N, P i l'escala L). Les fiabilitats, consistència interna i temporal de les mitges i desviacions típiques per cada escala així com les seves intercorrelacions, i les correlacions amb les versions completa (EPQ-R) i abreviada (EPQ-RS) de cada escala, permeten afirmar que la versió espanyola del EP-RA és un instrument fiable, valid i de ràpida administració en l'avaluació de les dimensions bàsiques de la personalitat d'Eysenck.

Els resultats de l'anàlisi factorial i l'escalament multidimensional del qüestionari presenta gran homogeneïtat intra tipus en les tres dimensions. Entre els tipus hi ha una relativa proximitat entre les escales de neurocitisme i psicocitisme, que pot ser explicat pels aspectes que les dues dimensions comparteixen respecte a la anormalitat psicològica, a diferència de la dimensió de la extraversió.

Comparant puntuacions mitges en cada escala en mostres de catalans i anglesos, les primeres són més baixes en totes les escales menys la de mendacitat. Estudis transculturals previs confirmen que els pocs resultats discordants poden ser explicats per diferències transculturals trobades en estudis precedents. La presència d'aquesta escala en el factor de psicocitisme pot tenir dos interpretacions:

Que les condicions en que es fa el test afavoreixen voler donar una millor imatge en quin cas, en aquest cas hi haurà una correlació negativa amb les puntuacions de Neurocitisme i Psicocitisme.

Que aquesta escala és un indicador de conformitat social i en certa mesura extrem oposat de la dimensió del Psicocitisme, interpretació refrendada per les correlacions negatives i significatives entre elles.

Els diferents detractors d'aquests tests presenten en la majoria dels casos matisacions sobre el mateix, més que no crítiques que l'invalidin. Entre altres, reclamen que l'anàlisi i descripció del comportament no finalitzi en els termes fisiològics i reculli l'adaptació que la conducta suposa entre l'individu i el mon, de tal manera que herència i ambient no es considerin causes aïllades del comportament sinó interactuants.

Hi han estudis han demostrat l'existència d'homogeneïtat entre les mesures de personalitat segons les tres dimensions d'Eysenck i els setze factors primaris de Cattell (els liberals són més estables, imaginatius i inconformistes, estan menys socialitzats, són menys astuts, respectuosos amb idees establertes i neuròtics). Altres estudis mostren la relació entre la reactivitat a l'estrès (segons el test CRE-32) i el qüestionari EPQ-A d'Eysenck (subjectes amb alta reactivitat a l'estrès presenten puntuacions més altes en neurocitisme que els de baixa reactivitat). Per la dimensió de l'extraversió és produeixen resultats contraris.

De la web del Col·legi oficial de psicòlegs d'Espanya, s'han estudiat els articles:

1.- "Estructura factorial de la versión reducida del "Eysenck personality profiler"".

Autores: Adela Fusté-escolano i José Ruiz Rodríguez.

Universidad de Barcelona. Proyecto subvencionado por el Ministerio de Educación y Cultura PB95-0458.

2.- **"Usos y abusos de la psicología de eysenck "**

Autor: José Errasti Pérez

Universidad de Oviedo

De la web del Col·legi Oficial de Psicòlegs, a Madrid (copmadrid.org), a través de la base de dades d'articles psicodoc, s'han estudiat els següents:

1.- "Medida de la personalidad en adultos mediante el EPQ y el 16PF y su relacion con las actitudes sociales"

Autor: Aluja Fabregat, Antón

Fac. Ciencias de la Educación. Univ. Lleida

Revista: Psiquis ISSN/ISBN: 0210-8348 Año: 1995

2.- "Reactividad al estres y personalidad "

Autores: Morera Fumero, Armando Luis;Fernandez, L.;Valenciano, R. ET AL

Dep. Psiquiatría, Fac. de Medicina, Univ. De la Laguna. Tenerife

Revista: De Psiquiatría Fac. Medicina Barcelona ISSN/ISBN: 0213-7429 Año: 1990

3.- “Versión reducida del Cuestionario Revisado de Personalidad de Eysenck (EPQ-RA)”

Autores: Ibáñez, M. Ignacio;Ortet, Generós;Moro, Micaela;Avila, César;Parcet, M. Antonia

Afiliación: Univ. Jaume I de Castellón, Dep. Psicología Básica, Clínica y Psicobiología, España

Revista: Análisis y Modificación de Conducta ISSN/ISBN: 0211-7339 Año: 1999

De la web Psicoactiva.com

El área de bibliografías

Test de Personalidad de Eysenck (web univ deusto)

Investigaciones en psicología de la salud (fac de Psicol. Mª Xesus Forjan)

Lyceupsicologic.org

TEST EPQ

Un test és un conjunt de preguntes que tendeixen a posar en relleu algun aspecte de la personalitat de l'individu que el respon.

La psicologia científica que s'ha desenvolupat des de fa poc més de 100 anys, té per objectiu l'estudi del comportament de l'individu i de les condicions de desenvolupament de la personalitat en relació a la seva estructura i amb les situacions socials i ambientals que aquest desenvolupament permet. Donat que els comportaments són molt complexes, l'objectivitat de l'observació i l'estudi de les experiències subjectives sovint resulten insuficients i difícils d'analitzar. El test comporta sempre una situació en la que es registra i es valora el comportament individual davant una situació-símbol.

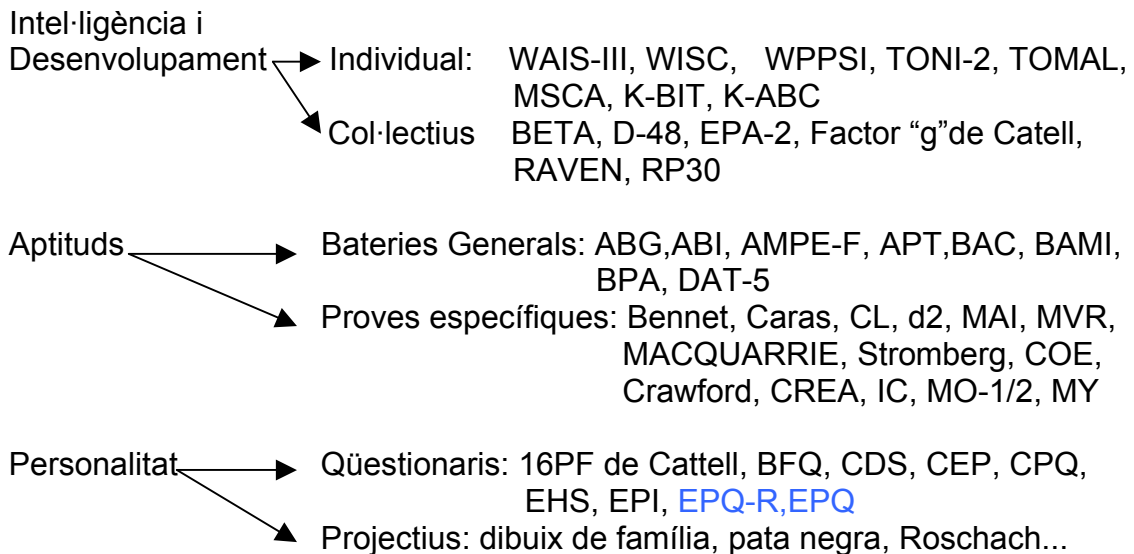
Perquè serveixen els tests? Primerament haurien de complir una funció predictiva, és a dir, que haurien de poder predir de quina forma es comportarien les persones en situacions reals, diferents a les que s'examinen. Després haurien de complir una funció de diagnòstic, o sigui, que mitjançant uns tests i qüestionaris s'hauria de descriure les característiques psicològiques individuals. Finalment, un bon test s'espera que mesuri amb eficàcia el rendiment intel·lectual en un moment determinat i en relació a unes exigències precises, per lo tant, que tingui una funció valorativa.

Per tant la finalitat dels tests es obtenir, en breu espai de temps, informacions precises (qualificables) i objectives (independents de la subjectivitat de l'experimentador) sobre les característiques mentals dels subjectes examinats, gràcies a les quals podrà el psicòleg formular el seu pronòstic.

El valor predictiu dels tests depèn de certes qualitats metodològiques de les que convé assegurar-se, pel mètode estadístic, abans de difondre-les: han de ser fiables (donar el mateix resultat amb diversos mesos d'antelació), sensibles (a fi de permetre una classificació bastant matisada dels individus) i, sobretot, vàlides (es a dir, mesurar realment el que s'ha de predir).

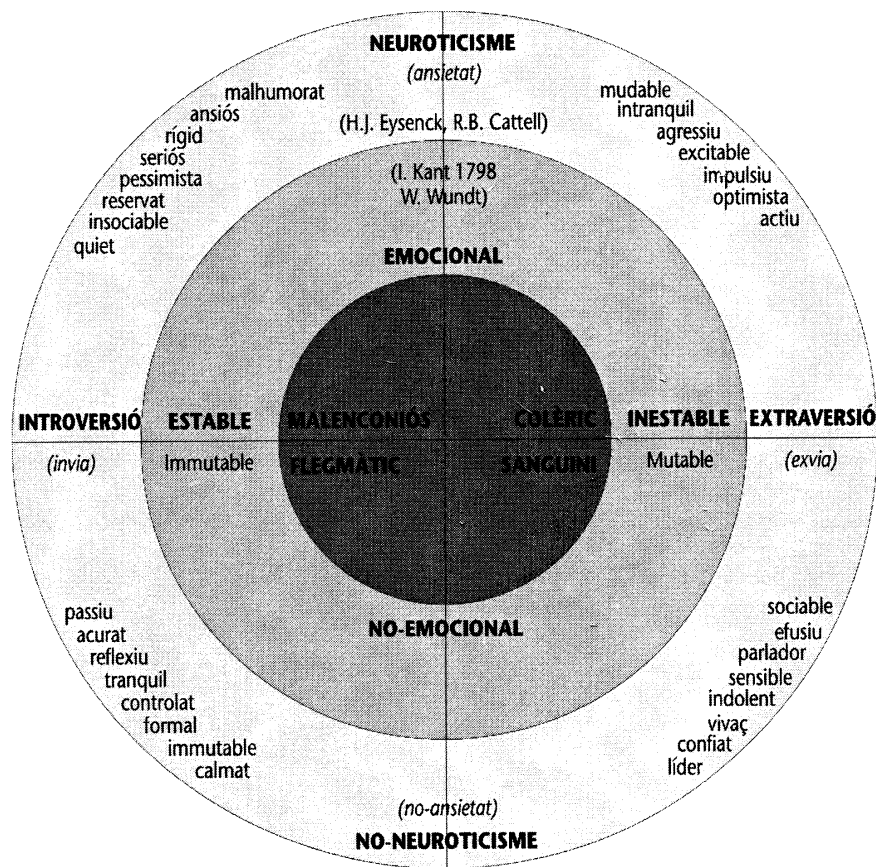
Un cop feta aquesta introducció, on es defineix el concepte i les finalitats dels tests, faré una de les mil classificacions dels mateixos i posteriorment intentaré donar la màxima informació sobre un test en concret: **el qüestionari de personalitat d'Eysenck (EPQ)**

Classificació de tests segons T.E.A. Ediciones:

El test EPQ és el qüestionari dissenyat per Eysenck que inclou les tres dimensions bàsiques de la personalitat:

- **Extroversió (E):** Aquesta dimensió es troba en totes les persones i es de caràcter fisiològic. Són aquelles persones "echades para adelante" vers les persones tímides i calmades.
- **Neurocitisme (N):** és aquella dimensió que oscil·la entre aquelles persones normals, calmades i tranquil·les i aquelles que tendeixen a ser bastant "nervioses". Aquestes últimes tendeixen a sofrir més freqüentment d'una varietat de trastorns nerviosos (neurosis)
- **Psicotisisme (P)** aquesta dimensió es refereix a la despreocupació pel sentit comú, cert grau d'expressió inapropiada de l'emoció, certa temeritat.
- I també l'escala de **dissimulació/ conformitat (L)**

ESTABILITAT vs NEUROCITISME	
<u>Estabilitat Emocional:</u> - estable - tranquil - impertorbable	<u>Neuroticisme</u> - insomni - canvis de humor - intranquil·litat - excitabilitat - sentiment de inferioritat - dependència dels altres
EXTRAVERSIÓ vs INTROVERSIÓ	
<u>Extraversió</u> - sociabilitat - impulsivitat - activitat - despreocupació - gustu por la vida - alegria - persona necessitada d' estimulació externa - no es deixa condicionar - aprendre amb més dificultat i oblida abans	<u>Introversió</u> - reservades - es deixen condicionar - aprenen més ràpidament - tenen por - tenen ansietat - discrets - amb reacciones de evitació - disfruta amb lo que fa sol
REALISME vs PSICOTICISME	
<u>Realisme</u>	<u>Psicoticisme</u>

- Ajustada socialment	<ul style="list-style-type: none"> - persona solitària - els altres el molesten - desagradable - no s'adapta - cruel - inhumana - no té sentiment ni empatia - insensible - agressiva inclòs amb qui vol - indiferència davant el perill per inconsciència - sempre vinculades a coses singulars i extraordinàries
-----------------------	---

El qüestionari presenta dues versions:

- Una per a adults i adolescents (EPQ-A)
- Una per a nens entre els 8 i els 15 anys (EPQ-J)

Per mesurar aquestes dimensions E,N i P, Eysenck va desenvolupar el qüestionari EPQ. Posteriorment, al 1985, es va elaborar una versió revisada (EPQ-R) per tal de millorar alguns aspectes psicòmètrics de l'escala P del EPQ, com la baixa fiabilitat que oferia.

Com que les proves per l'avaluació psicològica es recomanen que siguin fàcils i ràpides, s'han fet versions abreviades EPQ-RS i versions reduïdes EPQ-RA.

L'objectiu dels tests és descriure, classificar i predir la conducta dels subjectes i els objectius aplicats han estat tradicionalment la selecció, l'orientació i el diagnòstic referits a diferents àmbits i contextos.

El test ideat per Eysenck s'utilitza en l'àmbit industrial, escolar clínic i en investigació:

1. Un dels usos és dona en l'àmbit de la psicologia del treball i de les organitzacions ja que s'utilitza en tasques de selecció de personal. Anàlisi de recursos humans, promocions internes, anàlisi del rendiment laboral, etc. Com que s'analitza els comportaments estables, es fa possible la predicció a mig i llarg termini, objectiu essencial en una selecció. Per exemple una persona introvertida és més adient per a desenvolupar tasques monòtones i treballs en sèrie. Tanmateix, les persones extravertides tenen tendència a patir i/o provocar un número d'accidents de trànsit més gran.

2. També en els estudis de mercat on es posa en relació hàbits i tendències de consum i esplai. Per exemple, un alt nivell de neurocitisme té a veure amb la quantitat d'hores que es dedica a veure la televisió. D'altra banda, les persones extravertides tenen més arrelat l'hàbit de fumar.
3. En l'àmbit clínic aquest test té aplicabilitat per a esbrinar el grau d'equilibri intrapsíquic del subjecte. Per exemple el perfil neuròtic-introvertit pot tenir trastorns d'ansietat i de l'estat d'ànim. Bàsicament el test EPQ s'utilitza merament com a classificador, descriptiu i predictiu.
4. En el marc del counseling o assessorament personal i escolar: permet observar si la persona posseeix els trets de caràcter idonis per a afrontar determinades activitats i/o aprenentatges. Permet observar la relació entre personalitat i èxit acadèmic però aquest test i d'altres tenen una tasca preventiva, consistent a detectar precoçment les personalitats amb un risc de desadaptació més gran
5. En l'investigació: el test d'Eysenck ha posat en relació nombrosos paràmetres personals, cognitius, estilístics, amb estratègies d'afrontament i d'altres eixos d'anàlisi psicològica amb finalitats descriptives, classificadores i predictives.